

RIJEČ NA OTVARANJU AKADEMSKE GODINE 1979/80.

Dr Celestin Tomić, dekan

Topli i bratski pozdrav u Gospodinu našem Isusu Kristu, svima vama, dragi i poštovani profesori, odgojitelji i studenti, dragi prijatelji i gosti, koji ste se odazvali na svečanost otvaranja nove akademske godine. Milost Gospodina našega Isusa Krista i s duhom vašim, braćo!

Zazvali smo Duha Svetoga svjesni da bez njegova svjetla i pomoći „čovjek je bez ičega, tone sav u crnom zlu“, da nam dade „sedam svojih dara“, puninu milosti On koji je „Tješitelj, Blagodat Boga svevišnjeg, Studenac živi, ljubav, plam i pomazanje duhovno“, da nas vodi i krijepi, bodri i jača u našem radu i pothvatima, da naš napor i trud bude blagoslovljen i plodan za Kristovu i Božju Crkvu.

Hvalevrijedan je običaj da na početku akademske godine iznesemo kratak presjek događaja i rada prošle akademske godine te nam budu poticaj i nadahnuća za daljnji rad.

— Početak prošle akademske godine bio je označen smrću pape Pavla VI, pape „ne samo Crkve, nego svega čovječanstva“ te smrću Ivana Pavla I, pape „tajanstvenog osmijeha“, koji je samo trideset tri dana upravljao Crkvom Božjom. Na izvanrednoj komemorativnoj sjednici povodom smrti Pavla VI održanoj 7.8. 1978. dr Šagi-Bunić osvijetlio je njegov lik govorom *Papa za budućnost*. Izvanredna komemorativna sjednica posvećena Ivanu Pavlu I održana je 2. 10. 1978. na kojoj je dr Celestin Tomić govorio o pokojnom Papi koji je za trenutak osvijetlio Božji narod.

Izborom novog pape, krakovskog nadbiskupa, kardinala Wojtile, koji je uzeo ime Pavao II (16. 10. 1978.), radost je ušla u nas. Zahvalni smo Božjoj Providnosti, koja nas vodi tokovima povijesnih zbivanja, što je Crkvu svoju obdарила papom „s čovječjim licem“.

— Svečani čin inauguracije akademske godine bio je 14. 10. 1979. U sjemenišnoj kapeli preuzv. o. nadbiskup dr Franjo Kuharić predvodio je koncelebraciju i održao homiliju naglasivši potrebu darova Duha Svetoga da bogoslovi zaista budu „teolozi svjedoci“, a ne samo „teolozi tehničari“. Na svečanom otvaranju u dvorani Vijenac, nakon uvodne riječi dekana dr C. Tomića, održao je predavanje red. prof. dr Bonaventura Duda na temu *Misterij – Krist u nama, nada slave*. Zbor bogoslova pod ravnanjem izvanrednog nastavnika Ljubomira Galetića izveo je dvije prigodne pjesme.

— Prošle akademske godine na našem je fakultetu bilo upisano: u zimskom semestru 283 studenata (145 biskupijska, 114 redovnika, 5 redovnica i 19 laika); u ljetnom semestru 265 studenata (141 biskupijska, 103 redovnika, 5 redovnica i 16 laika). U postdiplomski studij bilo je upisano u zimskom semestru 32, a u ljetnom 21 student.

Opći ispit po tezariju polagao je 51 student: trojica nisu položila. Uvjete za diplomu svršenog teološkog studija ispunila su 32 studenta. Svečana podjela diploma obavljena je na akademiji sv. Tome 17. 1. 1979.

Molbu za izdavanje Svjedodžbe o postignutoj svećeničkoj spremi predalo je petoro studenata.

Ispite za magisterij s uspjehom je položio Stanko Lasić u sedmoj specijalizaciji 2. 3. 1979.

Svečano su promovirana dvojica doktora: mr Špiro Marasović doktorirao je 28. 10. 1978. u prvoj specijalizaciji temom Mogućnost Crkve u teoriji samoupravnog socijalizma; mr Mile Vidović doktorirao je 20. 6. 1979. u četvrtoj specijalizaciji disertacijom Lik Nikole Bijankovića, biskupa makarskog, i njegovo vrijeme.

Ovogodišnja fakultetska nagrada za pismeni rad dodijeljena je studentu Marku Mišerdi (TOR). Pismeni rad pod naslovom Iskustvo vjere u četvrtom Evanđelju radio je pod vodstvom dr I. Goluba.

U organizaciji Bogoslovnog fakulteta Srpske pravoslavne crkve u Beogradu održan je u Arandelovcu, od 12.—15. 10. 1978, III. ekumenski simpozij (medufakultetski) na temu Crkva u suvremenom svijetu. Profesor našeg fakulteta dr Šagi-Bunić održao je jedno od temeljnih predavanja pod naslovom Ekumenski pokret i tokovi u suvremenom svijetu. U ime našeg fakulteta znanstveni skup pozdravio je dekan dr C. Tomić. Prisutni su bili i sljedeći profesori našeg fakulteta dr Turčinović, dr Rebić, dr Starić te studenti Novaković, Bogdan, Filipčić i Bulić.

Fakultet je organizirao Teološko-pastoralni tjedan za svećenike od 23.—26. 1. 1979. Tema je tjedna bila Sakrament ženidbe a obrađena je na predavanjima koferatima i priopćenjima te u radu po radnim grupama. Svoj doprinos na Tjednu dali su dr Bajsić, dr Duda, dr Valković, dr Zagorac, dr Berljak, dr Biškup i mr Večković, te nadalje svojom neumornom zauzetošću stalni tajnik Tjedna dr Rebić.

Dr T. Ivančić, tajnik za organiziranje susreta profesora teologije, upričio je simpozij profesora u Lovranu 17. i 18. 7. 1979. Tema je simpozija bila Unutrašnji sadržaj kolegija na visokim bogoslovnim školama u odnosu na temeljni kurs Misterija Krista i povijesti spasenja. Skup je okupio oko pedeset sudionika iz svih naših teologija. Simpoziju su prisustvovali naši profesori dr Šagi-Bunić, dr Duda, dr Tomić, dr Valković, dr Rebić, dr Kolarić, dr Ivančić, dr Berljak, dr Starić.

Svečana akademija u čast sv. Tome održana je 27. 1. 1979. Preuzv. o. biskup dr Mijo Škvorc predvodio je svečanu koncelebraciju i održao homiliju u čast svetog Tome. U dvorani Vijenac slijedila je zatim svečana akademija. Nakon pozdravnog govora dekana dr Tomića, održao je predavanje red. prof. dr B. Duda na temu Papa Pavao VI — učitelj dijaloga. Slijedila je svečana promocija diplomiranih teologa i magistra. Zbor Instituta za crkvenu glazbu pod ravnanjem m^o Anđelka Milanovića uljepšao je akademiju svojim skladnim pjevanjem.

– Naš fakultet sudjelovao je na raznim proslavama i znanstvenim skupovima. Dekan dr Tomić zastupao je Fakultet na proslavama naše crkvenosti o 900. obljetnici sv. Marije na svečanostima u Šibeniku i u Zvonimirovoj biskupiji.

Na Međunarodnom znanstvenom simpoziju o crkvenoj povijesti u Hrvata održanom u Splitu od 26.–30. 9. 1978. prisustvovao je u ime fakulteta dekan dr Celestin Tomić i pozdravio skup Dr Antun Ivandija, potpredsjednik odbora Simpozija, održao je zapaženo predavanje Crkveno-politička pozadina splitskih sabora 925. i 928. godine. Skup je okupio stotinjak povjesničara stručnjaka iz dvadeset i pet evropskih univerziteta i iz desetak znanstvenih ustanova.

Na seminaru o ekstenzivom teološkom obrazovanju u organizaciji Teološkog fakulteta Matija Vlačić Ilirik iz Zagreba, održanom u Opatiji od 22.–25. 11. 1978, sudjelovali su kao predstavnici našeg Fakulteta dr Jerko Fućak i dr Vladimir Zagorac.

Na proslavi sv. Save, koju je priredio 27. 1. 1979. Pravoslavni bogoslovni fakultet u Beogradu, naš su Fakultet zastupali dr Vladimir Zagorac te studenti Geza Zapletan i Vladimir Bogdan.

Na svečanoj proslavi sv. Tome, koju je priredila Teološka fakulteta u Ljubljani 12. 3. 1979, naš Fakultet je zastupao dekan dr Celestin Tomić te studenti Stjepan Šošarić i Dragutin Kujavec.

Dr Šagi-Bunić prisustvovao je u ime Fakulteta na svečanoj proslavi maglajskog svetišta bl. Leopolda Mandića 17. 6. 1979. i održao je prigodni govor koji je dobro primljen.

– Na našem Fakultetu ove je godine gostovao prof. dr Hamman, patolog, šef Patrističkog instituta u Rimu i održao 5. 4. 1979. predavanje na temu Liturgijski i socijalni život u drevnoj crkvi i aktualnost crkvenih otaca. Dr Hamman posjetio je i profesorski skup u Lovranu.

U okviru predavanja Pastoralne teologije III. dr Josip Sabol održao je u ljetnom seminaru predavanje.

– Rad je naših profesora bio značajan i izvan Fakulteta. Dr Matija Berljak predavao je crkveno pravo na VBS u Đakovu. Dr T. Ivančić na Isusovačkom institutu za svjetonazor održao je predavanja iz Povijesti religija. Isti je organizirao dvodnevni tečaj Obnova Crkve i društva u Duhu Svetom. Predavanje je održao i prof. dr Heribert Muhlen iz Paderborna. Dr Franjo Šanjek održao je predavanje na temu Bosanski patareni u drugoj polovici XV. st. na Povijesno-teološkom simpoziju u povodu 500 obljetnice smrti bosanske kraljice Katarine održanom u Franjevačkoj teologiji u Sarajevu 24. i 25. 10. 1978.

Dr Valković sudjelovao je kao član ekumenskog društva Societas Ethika na godišnjem znanstvenom skupu koji se održao u rujnu 1978. u Goslaru (Zap. Njemačka). Dr Ladika prisustvovao je Evropskoj konferenciji međunarodnog udruženja za radio i televiziju UNDA u Stockholmu kao delegat BKJ.

Gotovo svi profesori surađuju u raznim stručnim i divulgovnim časopisima u zemlji i izvan zemlje, posebno u fakultetskom časopisu Bogoslovska smotra. Zaslужuju da se posebno spomenu doprinosi dr Goluba o Jurju Križaniću koje mu objelodanjuje JAZU (vidi Starine, knjiga 57, Zagreb 1978, str. 111-210; Građa za povijest književnosti Hrvatske, knjiga 32, Zagreb 1978, str. 123–164).

Izvanškolska djelatnost studenata prošle akademske godine bila je više studijski usmjerena. Pitanje izdanja Spectruma ostalo je i dalje neriješeno. Studenti se dosta služe Bibliotekom. Trebalo bi ih u tom više osuvremeniti. Prošle je godine nabavljeno oko 170 novih knjiga a redovito se prima oko 163 časopisa (17 više nego ak. god. 1977/78).

– Jubileji i smrt. Profesori i studenti čestitali su 70. godišnjicu života prof. dr W. Kniewaldu, koji je bio dekan našeg Fakulteta u njegovim kriznim godinama od 1950–1954. Jednako su se pridružili slavlju „zlatnog jubileja” misništva dragog profesora povijesti dr Josipa Buturca.

Sestrica smrt pridružila je vječnom životu dvojicu naših profesora. 5.5. 1979. preminuo je dr Dragutin Kniewald, profesor liturgijskih znanosti i poznati nosilac liturgijskog pokreta u Hrvatskoj. Sprovod je vodio preuzv. o. biskup dr Mijo Škvorc i na svečanoj zadušnici održao je homiliju. Nad grobom se oprostio od dragog pokojnika dr A. Ivandija, a na komemoraciji na VIII. sjednici Fakultetskog vijeća oprostajni govor održao je dekan dr Tomić.

10.6. 1979. preminuo je dr Ivan Škreblin, profesor pastoralne teologije, predstojnik Katehetskog instituta i odgovorni urednik Bogoslovske smotre. Sprovod je vodio preuzv. o. nadbiskup dr Franjo Kuharić. U ime Fakulteta oprostio se od dragog pokojnika dr Josip Ladika te jedan student Bogoslovnog fakulteta i jedna studentica Katehetskog instituta. Pogrebnu misu služio je preuzv. o. biskup dr Mijo Škvorc a homiliju je održao dr Bonaventura Duda. Komemorativni govor na II. izbornoj sjednici održao je dr Celestin Tomić.

– Ostavke, imenovanja, promaknuća. Nakon ostavke dr Šagi-Bunića na službu prodekana, izabran je na I. fakultetskoj konferenciji za prodekana dr A. Ivandija.

Za novog vršioća dužnosti nadstojnika biblioteke izabran je dr Juraj Kolarić. Dr A. Rebić radi prezaposlenosti podnio je ostavku. Topla hvala na dugogodišnjoj besprijekornoj službi v.d. nadstojnika biblioteke. Dr A. Rebić dao je ostavku iz istih razloga i na službu delegata za izvanškolsku djelatnost studenata te na službu urednika Spectruma. Novi nije izabran dok se ne riješi pitanje Spectruma. Poslove u međuvremenu vodi asistent mr Stjepan Večković.

Dr Tomislav Ivančić dao je ostavku na dužnosti stalnog tajnika Pedagoškog tečaja. Izabran je novi stalni asistent mr T. Petrić.

Izabrani su za daljne tri godine asistenti mr T. Petrić pri Katedri Pastoralne teologije, mr Stj. Večković pri Katedri Crkvenog prava, dr M. Biškup pri Katedri Moralne teologije.

Dr Marijan Biškup habilitirao se radnjom Teološke kreposti u djelima Klementa Ranjine te je na zaključnoj sjednici Fakultetskog vijeća 23. 6. 1979. većinom glasova izabran za naslovnog docenta.

Smrću dr Ivana Škreblina ostala su ispražnjena mjesta predstojnika Katehetskog instituta, pročelnika Katedre Pastoralne teologije i odgovornog urednika Bogoslovske smotre. Na zaključnoj sjednici 23. 6. 1979. Fakultetsko je vijeće izabralo za odgovornog urednika dr A. Rebića koji ostaje i glavni urednik. Za pročelnika Katedre Pastoralne teologije raspisan je natječaj do 1. 10. 1979. Vršiocem dužnosti pročelnika katedre i predstojnika Katehetskog Instituta ostaje do novog izbora doc. dr J. Ladika.

Te Deum i izbor novog dekana za akademsku godinu 1979/80. održali smo 9. 6. 1979. Misi zahvalnici predsjedao je vel. kancelar o. nadbiskup dr Franjo Kuharić i održao homiliju naglasivši potrebu vjere u ovoj Branimirovoj godini vjere i vjernosti. Slijedila je I. izborna sjednica Fakultetske konferencije na kojoj je u prvom glasanju izabran red. prof. dr. Šagi-Bunić. Izbor dekana nije potvrdio veliki kancelar dr Franjo Kuharić te je sazvana II. izborna sjednica fakultetske konferencije 13. 6. 1979. na kojoj je izabran na prvom glasanju izv. prof. dr C. Tomić za dekana, a red. prof. dr Franjo Cvetan za prodekana. Kako se dr Cvetan radi bolesti pisмено zahvalio, mjesto prodekana ostalo je nepopunjeno.

RAD NA INSTITUTIMA

Katehetski institut. U ak. god. 1978/79. započeo je četverogodišnji studij Prvog stupnja na ovom Institutu. Polazilo ga je 38 redovnica iz 14 ženskih redova.

Institut za crkvenu glazbu. U zimski semestar bilo je upisano 128 slušača: redovitih 86 (u orguljaški smjer 26; u subotnju školu 60) i 42 izvanredna slušača. U ljetni semestar bilo je upisano 120 slušača: 17 redovitih (u orguljaški smjer 25; u subotnju školu 72), a izvanrednih slušača 23.

Institut izdaje svoje glasilo *Sveta Cecilija*. Br. 2–3/1978. izašao je kao Zbornik radova sa znanstvenog skupa o 100. obljetnici Svete Cecilije. U dogovoru sa Predsjedništvom BKJ Institut je održao seminar za nastavnike glazbe u vjerskim učilištima i redovničkim novicijatima. Nastupi Instituta bili su brojni: zbor Instituta predvodio je pjevanje na Zazivu Duha Svetoga, kod koncelebriranih misa na Pastoralno-teološkom tjednu, na akademiji u čast sv. Tome, na komemoraciji 15. obljetnice smrti Albe Vidakovića, na Misi zahvalnici, na akademiji u spomen 140. obljetnice osnivanja glazbeno-pjevačkog društva Vijenac. Institut je gostovao u Slavonskoj Požegi. Održao je i glazbeno duhovno razmatranje *Riječ i glazba* na temu *Nebesa navještaju slavu Božju* u zagrebačkoj prvostolnici.

Institut za teološku kulturu laika. Na Institutu bilo je upisano oko 50 slušača. U sklopu je ovog Instituta i Dopisna teologija koja obuhvaća dosta široku publiku.

Institut za crkvenu povijest. Prošle akademske godine nije radio zbog nedostatka financijskih sredstava. Na zaključnoj sjednici Fakultetskog vijeća zaključeno je da mora u novoj akademskoj godini nastaviti radom i da će mu biti dodijeljena novčana pomoć. Prošle akademske godine izašla su dva broja glasila Instituta *Croatica christiana periodica*.

Hrvatski mariološki institut. Predstojnik dr A. Rebić održao je nekoliko korisnih sastanaka Instituta i razradio program hrvatske sekcije za Međunarodni mariološki kongres u Zaragozi (4.–10. listopada 1979).

Institut za biblijski pastoral. Veliki kancelar mons. Franjo Kuharić nadbiskup zagrebački potvrdio je Pravila instituta (br. 1: VK/79). Očekujemo sada potvrdu Pravila sa strane BKJ kako bi ovaj Institut započeo svojim radom.

Teologija je organizirala *Međunarodni znanstveni simpozij o povijesti Hrvata u 10. i 11. st.* koji je održan u Splitu od 26.–30. 9. 1978.

2. listopada 1978. otvorena je akademska godina svečanim bogoslužjem koje je predvodio veliki rektor teologije mons. dr Frane Franić, splitski nadbiskup. Ogljedno predavanje (lectio brevis) na temu *Ozračje za odgoj u katolicizmu* održao je dr Ante Kusić.

U zimskom semestru bilo je upisano 40 studenata a u ljetnom 44 studenta.

Teolozi studenti imaju glasilo *Put*.

Dr A. Kusić sudjelovao je na Međunarodnom teološkom simpoziju koji je održan u Šibeniku od 1.–5. rujna 1978. predavanjem *Agrargesellschaft in unserer Lande*. Održao je i pet predavanja na fakultetima u Poljskoj. Dr Jerko Barišić sudjelovao je na Trećem ekumenskom međufakultetskom simpoziju koji je održan u Arandelovcu od 12.–15. listopada 1978.

Teologija je organizirala i Pastoralni tečaj na temu *Pastoral bolesnika* od 25.–27. lipnja 1979.

Za rektora za ak. god. 1979/80. izabran je dr Ante Kusić.

STUDIJ TEOLOGIJE

U sklopu katoličke Crkve danas radi 47 univerza, 34 katolička fakulteta koji djeluju u sklopu državnih univerza (kao i naš do 1951.), te 125 akademskih studija. Ovdje spada i naš fakultet.

Što je crkveni fakultet? To je znanstvena ustanova koja se posebno posvećuje studiju Objave i disciplinama povezanim s njom, produbljuje spoznaju kršćanske objave i formira na razini fakultetske kvalifikacije studente u raznim disciplinama. Tako pomaže aktivno univerzalnu i lokalnu crkvu na djelu evangelizacije, što je poglavito poslanje Kristove crkve (Mt 28,19).

Posebno je važno za navještaj evanđelja da se istine kršćanske objave „prevedu” u današnje kulturne izričaje raznih naroda. A to znači susresti se sa živim čovjekom današnjice, čovjekom koji misli, koji traži istinu, što je zahtjev njegova duha i čega se ne može odreći, jer bi se odrekao sama sebe. Čovjek i danas traži odgovor na temeljna životna pitanja a na koja mu ne može dati puni odgovor nijedna ljudska znanost osim kršćanske objave. „Radost i nada, žalost i tjeskoba ljudi našeg vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe, jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također i Kristovih učenika, te nema ničega uistinu ljudskoga a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu.” (Početak pastoralne konstitucije o Crkvi u suvremenom svijetu, GS). To mora biti radost i nada, žalost i tjeskoba posebno studenata teologije. Moraju se spremiti da pruže čovjeku naših dana sigurnost spasenja, istinu vjere i autentično i vjerno je predati današnjem naraštaju. Zadatak zaista velik, značajan, plemenit, o kojem može mlada duša samo sanjati: biti svjedokom „Boga i otajstva njegove volje”, svjedokom živim Isusa Krista u kome nam zasja punina Objave, svjedokom blažene nade da po Isusu

Kristu i u Duhu Svetome imamo pristup k Ocu i postajemo zajedničari božanske naravi.

Teologija, sama riječ kazuje: to je nauka, ljudski nesavršen govor o Bogu. Ali Bog kršćana nije ideja, pojam, hladni i daleki Bog nego Bog objave, Bog povijesti, koji se objavljuje kao živi i pravi Bog, kao Prisutni Bog u punini vremena u Isusu Kristu. Zato i naš teološki studij ne smije biti samo akademski, racionalan, teoretski, iako je i takav potreban, nego događajni, doživljajni, iskustveni. Da postanemo svjedoci Krista, što je zadnji cilj teološkog studija, moramo se susreti s Bogom u vjeri i ljubavi. Studij teologije je studij objave Božje ljubavi, koja nas poziva na zajedništvo sa sobom i da nas u sebi prigrli. Student teologije mora biti čovjek duboke vjere. Samo u vjeri i molitvi, na koljenima, shvatit će najdublju tajnu Božje objave, i neočekivanu blaženu novost koja nam je zasjala u Kristu koja će ga siliti da tu novost prenese drugoj braći.

Student teologije mora postati učenik Riječi, učenik Kristov, osluškivati njegovu nauku i dijeliti spremno njegovu sudbinu. Mora postati „sluga Riječi”, što je časn naslov onih koji su spremni i otvoreni za Božji poziv i spremni da izvrše ono što Krist od nas traži i što nam otkriva u našem studiju. Tako ćemo se pripraviti da postanemo „apostoli i proroci” današnjem naraštaju, da im otkrivanio istinu vjere i „znakove vremena”. Tako možemo i mi za današnje vrijeme postati temelji na kojima će počivati Crkva našeg vremena. Bit ćemo to, ako „zaglavni kamen bude sam Isus Krist” (Ef 2,20).

Velik, uzvišen, nedostiživ nas zadatak čeka i veliko apostolsko i proročko poslanje. Pred nama je ogroman rad, pretežak, preopširan a da bi ga sami svojim silama mogli ostvariti. Zato smo zazvali Duha Svetoga. Nek nas on vodi, jača, prosvjetljuje i upravlja te potiče trajno na ustrajnost u tom našem uzvišenom pozivu da ne klonemo na prvim poteškoćama nego snagom njegovom uvijek hitimo cilju kojem nas poziva Krist Gospodin.

„Uostalom, braćo, što god je istinitio, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li krepost, je li pohvala – to nek vam je na srcu. Što ste naučili, i primili, i čuli, i vidjeli – to činite, i Bog mira bit će s vama” (Ef Fil 4,8s).